

15. maj. 1842

FAKTA

Dato:
15. maj. 1842

Sidetal:
Dagbog A, side 25-26

Dagbogens placering:
Det kgl. Bibliotek NKS 4201, I, 4°

Trykt udgave:
Mogens Lebech (red.): Et Aar af mit
Liv, København 1967, s. 70-71; Jesper
Svenningsen (red.): Seks år af et liv.
Johan Thomas Lundbye – Dagbøger
om tro, skæbne, kunst og kærlighed,
København 2018, s. 75-76

TRANSSKRIFTION

1 Pintsedag 15 May

Den Aften igaar fik rigtignok en ganske anden og langt venligere Character end de sædvanlige Lørdagsselskaber, ved Moders¹ og Louises² Nærværelse. Moder skjænkede Thee for os, og Louise sang bagefter. Vel er hendes Stemme svag, men hendes Foredrag er saa naturligt og dog udtryksfuldt, saa de samme Sange, som tit blive kjedelige faae i hendes Mund dog en egen Ynde. Idag var jeg henne i Vartou Kirke; jeg har længe ikke hørt Grundtvig og var ret stemt dertil idag. Der er dog en Storhed i •26• ham som jeg ikke har truffet hos nogen anden Præst. I begeistrede Øieblikke faaer hans Ord og Udtrykket i hans Ansigt noget profetisk, naar han spaaer om den kommende Tid; men ogsaa den svundne glemmer han ikke, Minde og Haab smelte saa yndigt sammen hos ham. – Jeg var ogsaa idag for første Gang iaar paa Billedgalleriet,³ og betragtede ret de gamle hollandske Landskaber. Kunde jeg faae noget af den Simpelt, Sparsomhed, hvormed de anvende de enkelte Planter, Straae og øvrige Pynt, hvorved de aldrig tabe det Hele af Sigte og faae dog tilsyneladende mere Rigdom end den, der vil give Alt, gjøre hver Plet interessant. Nu længes jeg ret efter at faae mit store Stykke paa Lærredet, jeg har saa meget i Hovedet, som jeg kun der kan see virkeliggjort; men ak! det vil dog see daarligt ud, og kun lidet ligne Billedet, som nu det staaer for min Tanke. – Jeg har i disse Dage læst Schakesspeares Kong Lear. Jeg forbauses over den Natur der er deri, dets Kendskab til Menneskehjertet, ja, til Himmel og Helved kunde man gjerne sige. – Jeg skal i Aften i Selskab hos Grosserer Lorenz Frølich.⁴ Indbydelsen havde Louis Mourier⁵ skrevet paa en Lap Papir, og paa den samme fandt jeg disse Ord med Blyant:

Bleg, som Kummers mørke Datter, staaer

Maanen hist paa Himlens store Bue. –

Jeg troede at gjenkende den samme Haand, som skriver de smaae Regninger paa Thee, Sukker, Smør, Brød, Blankesværte o. s. v. Mines,⁶ Tjenestepigens. Var det tilfældigt eller har hun villet give mig et Vink om det poetiske Liv, der rører sig i hende, jeg veed jo, meget vel, at hun læser den ene Roman efter den anden. Stakkels Pige! din Stilling er ikke god her paa Hospitalet, hvor alle Kandidater, Volontører, o. a. fl. [overstreget: kan] spase med Dig; der spases meget bort. Men du har ingen Grund til at klage over mig, jeg har aldrig kunnet beqvemme mig endog til mindste Hentydning paa Sligt; ligesaameget af Angst som af Pligtfølelse, og mere maaskee. Den Skjærsildslue er svær at komme igjennem for unge Mennesker, uden som Myg med sveden Vinge. Ikke bedre end Andre er jeg, men ingen [overstreget: Piges] Kvindes Ro har jeg endnu paa min Samvittighed, og dog er den betyngt.

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

¹ Cathrine (Trine) Lundbye, f. Bonnevie (1792-1863).

² Lundbyes kusine, Louise Lundbye (1818-1845).

³ Det Kgl. Billedgalleri på Christiansborg Slot havde siden 1827 haft åben for offentligheden i sommerhalvåret.

⁴ Lundbye mener formodentlig vennen Lorenz Frølich's farbror, grosserer Heinrich Lorentz Frølich (1787-1873).

⁵ Louis Edzard Alexis Mourier (1805-1877), jurist, fætter til Lorenz Frølich's far.

⁶ Wilhelmine Louise Klamer (ca. 1819-1842), stuepige hos kontrollør Carl Schoubye, hos hvem Lundbye lejede et værelse på Frederiks Hospital.

senere samme Dag 25.

Der er her hjemme hos Moder til Mandag sidste Lørdag mig sin lille
Samling af Tegninger, hvoriblandt jeg traadte over et Portraet af Lami-
se Kiergaard, som jeg i mit stille Sind havde glædet mig til at se, men
Nær havde intet; der jeg havde tegnet sine bleene paa Noddygaard. Na-
r jeg tænkte ved ikke til et saadant B. Billede for et mindes Tende, og, in-
agtet jeg hader, hvad man kalder Læverens, saa kan jeg ikke negte, at
jeg aldrig inden Glæde tegner i den gamle Bog, men har givet mig, da
hun horte, at jeg saa gjerne til mine Tegninger, atskude gam. m. Papi-
per, det gjænte er fastere og billigere. Og ender ikke at den er hellig
i gjenem Læseriet og villes Falk ind det er for Papiets Skjæde, at jeg bringer
en Bog i et saa underligt Formet; men det er for hendes Skjæde, og jeg
er sel i dette som i meget andet, ligesaa daarlige som Andre. Men denne
Bog har jeg faaet saa meget, og jeg vil lade den indbunde, at den maas staar sig
bedre, og den skal længe glæde mig, d'arrest fordi jeg ved, hun aldrig vil gi-
ve Nogen hest til Erindring om sig; men jeg skal heller ikke mi's bringe den
hos Jæger, intet er mig, madhjælpigere end det Aflyden, der findes med vis-
ne Roser, for knalder Raand o. s. v., men jeg er glad for min lange Dag!

I Fortælling til Fødselsdags Overtale af Schækes speeres Kong Lear, der
den Ramtøking mig; et man ikke ofte skal indtale, hvad man har
Pigs den for sig. Det er jeg alfor ofte og skal i maerke, da end meget
de Ting, som meest levede interessere mig, skades den for mig, der og
helles alfor det i kortet - det er tydeligt at være en saadant anden Dag.

Aften ind Moder var min Gæst; hvad der lovt at komme hver Lørdag, saa mine
som en Læser ville dog ikke gaa aarstige, men meget mere først mi' blive fejere.

Den Aften igaa fik mig tydelig en ganske anden og langt ventlige Overt-
taetter end de saadanne Fødselsdags selskaber, ved Moders og Lami's Navne
settes. Moder skjænkede Thee for os, og Lami's sang bagtefter. Vel er hen-
des Stemme suag, men hendes Fødselsdag er saa naturlige og dog indtryks-
fuldt, saa de samme Længe, som det bliver tydelige paa i hendes Mund
Dag en egen Ønde. Jeg var jeg henne i Vantens Kirke, og jeg har længe
ikke haft Grundning og var ret stant dertil i dag. Der er dog en Støthed i

14. Maj
15. Maj
16. Maj

Instituted then
som kaldes den
Indtægts bog for
Land skaber.

No. hem som jeg ikke har truffet hos nogen anden Post. I hege, stede, Diablikke
faar hans Ord og Meddelelse i hans Brev: et meget præfekt, naar han
spæer om den kommende Tid; men ogsaa den som indse glemmer han
ikke; Mænd og Kvæder sætte saa yndigt sammen hos ham. — Jeg
var ogsaa idag for første Gang i den Billedgalleri, og betragtede
ret de gamle hollandske Landkæder. Hvide jeg faar noget af den Fin-
helbred, Sparfænked, hvormed de anvende de enkelte Planter, Straae og
andere Pjant; hvormed de altsaa tage det Hæle af sigte og faar dog
tilsvarende mere af Gode end den der vil give Alt, gjore hvor
Blev interessant. Nu længe jeg ret ofte at faar mit store Skjæbne
Læredet, jeg har saa meget i Blevet, som jeg hem der kan see virkelig
gjort; men at det er det dog saa snart tid, og kun lidt ligne B. Blevet,
som om det stæer for min Tanke. — Jeg har i disse Dage Lost Lita-
kas speares Kong Lear. Jeg forbauser over den Natur der er deri, det
kæmpe til Mennekes hvidet, og til Blismed og Hæved kæmpe mere
gjore sig. — Jeg skal i Aften i Selskab hos Gæstene Lovens Frihed.
Indbydelsen haar den Mærket smukt paa en Læg Papir, og paa den samme
faalt jeg disse Ord med Blyant: Bly, som kæmper minke Dette, stæer
Menen best paa Blevens store Blev. — Jeg traek
at gjengænde den samme Blev, som skriver de samme Begreber paa Thee,
Litter, Toner, Blev, Blanke svæerte o. s. v. Minus, Tjente sigens. Var det tilfaldigt
eller har hem vilde give mig et Vink om det præctige der, der over sig; hvide,
jeg ved ja, meget vel, at hem læser den ene Roman efter den anden. Hvide sig!
Din Hvide, er ikke god her paa Hospitalen, hvor alle Hvide, stæer, Valantones,
o. s. v. Hvide spæer med dig, der spæer meget best. Men du har ingen Gjern
til Klage over mig, jeg har aldrig kæmper dig med mig, endog hem til minde
Mærkning paa sigte: ligesaa meget af Angst som af Pjant for Lita, og mere ma-
sked. Der Hvide: Hvide er over at kæmpe igjennem for mange Mennekes, uden
som Mig med svæde Vinge. Lita best og Lita er jeg, men ingen Hvide
kæmper No. her jeg endan paa min Samvittighed, og jeg er den betyngt.

19 May.

Nær jeg i hvide Diablikke som tilbage paa Frihedens Tjente og over,
hvor dinkel, hvide hvide: de stæer for mig, der synes jeg at ane, hvide
de strengt Orthodoxe frestaar ved deres Tro paa en personlig
Gjævel, som første Mennekes. Men hvad enten det er hvide Indvirkning
eller egen syndig Drift, finder jeg det lige strafværdigt at give efter
derfor. Blev er denne Kamp, hem et Hvide er Kraft at finde. —